

Večina učencev namreč še nima dovolj zmožnosti, da bi sami poiskali napako, ako bi jo učitelj samo podčrtal. Morali bi učitelja popraševati, kar bi pa pouk preveč motilo.

Popravljenе besede učenci večkrat prepišejo, da si jih dobro vtisnejo v spomin. O oddelkih zgornje skupine pa ne prepisujejo samo besede, katere so nepravilno zapisali, ampak cel stavek, v katerem se nahaja hiba.

Naloge pišejo se čedno in lepo. Ako učitelj sprevidi, da bi se naloge lahko

lepše in boljše izdelale, mora biti strog in če treba mora tudi kaznovati. Najboljše vspehe za lepopisje nalog dosegel sem s tem, da sem dal nalogo doma, a ne v šoli, tolikokrat prepisati, da je bila čedno in lepo pisana. Roditelji doma potrebujejo otroke za delo in zato tudi malomarni in za šolo nebrizni roditelji na otroke vplivajo, naj pazijo in lepo pišejo.

Tako privadimo učenca lepemu pisanju in ob enem stvarimo tudi v tem oziru dobro podlago spisovnemu pouku.

M. Janežič-Peče.

Nova patentirana šolska klop Ivana Weixl-a.

To novo, od štajerskega nadučitelja ustrojeno, tedaj tako rekoč iz šolske prakse izišlo klop je o priliki IV. glavnega zborovanja nemško-avstrijske učiteljske zveze v Linzu dné 19. in 20. mal. srpana m. 1. v ličnem obrazci mnogim deležnikom tega učiteljskega dneva in potem še posebej več predstojnikom tamošnjih šol skazoval izumnikov soseden sodrug g. Vinko Jug.

Weixlova šolska klop je zelo dobro dopadla vsem, ki so jo videli; v posameznem pa podaja ona sledeče prednosti:

1. Dovolí ona učitelju lehák pregled čez učence, ker je mizna ploča kljubu svoje širókosti le 2 cm nagnena.

2. Je visokost izkroženega sedeža velikosti učencev tako primerjena, da storé stegna s kračami pri sedenji pravi kot ter da pri tem potplatí na tleh ležé.

3. Za pouk v pisanji se premakljiv sedež lahko tako daleč naprej potegne, da pride nje prednji rob 2 cm pod prsni rob pultne ploče (Minusdistanz). V tem stanji podaja se od sedeža navpično k prsnemu robu pultne ploče predpisana oddaljenost ali razložek (Differenz), ki znaša $\frac{1}{7}$ telesne velikosti šolskega otroka.

Pri tem razložku položi pisoči otrok komolca neposiljeno na pultno pločo. V tem držanji se ramena ne utrudijo, kar se

pa na visokih pultnih pločah gotovo zgođi. Ako bi se utrudila hrbtenica, ima otrok tik za životom ležečo križno naslonjačo, na kateri se hrbtenica odpočije. Nadaljna prednost je, da križna naslonjača ne dopušča, da bi šolski otrok s sedalom nazaj silil in se potem s prsi vlegel na pultno pločo; otrok je posiljen ravno navpično sedeti in ker more le glavo nagniti, ostane očesi od predmeta na pultni ploči ležečega sploh v pravilni oddaljenosti, s čim se popolnoma ubrani, da bi kratkoviden postal.

Ker je ploča 37 cm široka, je mogoče, da leže pisalne in risalne robe velike oblike brez ovire na nji, ne da bi je spredaj sedeči otrok premaknil.

4. Za navadni uk primeta na obeh koncih sedeča otroka v poprej popisani legi nepremični sedež na prednem robu, ga malo vzdigneta in potem nazaj potisneta. V tem stanji se podaja 10 cm velika prebitna dalja (Plusdistanz), v kateri otroci brez ovire morejo vstajati. Pri sedenji naslonijo se lahko otroci s križem na križno naslonjačo. Lehko in prostorno je v tem stanji stopiti v klop in iz nje.

5. Ako je treba v klopeh telovaditi, vstanejo učenci, vzdignejo prednji rob sedeža, ga prekucnejo in potem z nogami

celó nazaj potisnejo. V tem stanji dobí se toliko prostora, da morejo v klopí s štirimi sedeži, štirje otroci nizek podkolenek brez zapreke izvesti. Ko so otroci vajeni, lahko v vsaki sekundi pretvorijo klop v drugo stanje in to brez šuma.

6. Vsi pogoji, ki se stavijo pri vežbanji in rabi pokončne pisave, na klop, so v Weixlevi šolski klopí v najizdatnejši meri združeni.

7. Že iz prejšnjega se pojasnjuje, da zadostuje Weixlova klop zdravstvenim (higijeničnim) terjatvam; razven tega še potrđi to razsodba dr. Leonharda, okrajnega zdravnika v Mariboru, ki pravi:

„Gospodu Ivanu Weixl-u, nadučitelju
v

Dev. Mariji v Puščavi.“

„Na Vašo prošnjo razodevam s tem, ker sem se o ugodnosti te Vaše šolske klopí prepričal, da zasluži ona biti v „šole vpeljana“.

„Ta šolska klop zadostuje popolnoma vsem higijeničnim terjatvam in zabrani slabó držanje učencev pri sedenji in posebno pri pisanji“.

„S porabo te ugodno in trpežno izgotovljene šolske klopí zabrani se kri-venje hrbtenice, kratkovidnost in vse nezgode, ki se na slabó telesno držanje učencev v šolskih klopéh povračajo“.

„Maribor, dne 2. rožnika 1892.

Dr. Leonhard,

c. kr. okrajni zdravnik.“

Nadalje je omeniti, da je bil pri sestavi te klopí znanega dr. Erismanna nauk merodajen, osobito pa terjatev: „Šolska klop mora biti tako sestavljena, da dopušča tako pisalno stanje, pri katerem se gorenji del života skoraj izključljivo po svojem lastnem bremenu obdrži v ravnotežji in pisalec svojo pokončno držanje malone brez napora mišic in torej tudi brez utrujenja dalj časa ohrani“.

8. Pri čištenji šolske izbe spravi se Weixlova klop v stanje za telovadbo in se potem lahko pometajo tla, ne da bi se klopí iz svojega stališča pomaknile.

9. Radi njene jako priproste sestave in ker je iz njenega stališča ni treba pomakniti, zdrži Weixlova klop delj časa brez popravila, nego vsaka klop kojega drugega zapletenega sistema. Ugodno napravljene zatvori obvarujejo, da se tinta ne zapraši, izsuši in ne razlije; - prednosti, ki so tudi v interesu vzdrževalcev šol.

Kar se tiče cene, velja Weixlova klop s štirimi sedeži iz smrečjega lesa se zeleno pultno pločo in naravno barvanimi drugimi deli, 8 gld. 50 kr. Na željo naredé se pultne ploče iz bukvega lesa po ravno tisti ceni. Pri naročbi mnogih klopíj more se po pogodbi cena tudi znižati.

Izdelavajo se klopí v šestih velikostih in se prosi, pri kaki naročbi starost dotične skupine šolskih otrok navesti.

Po „Zeitschrift d. oberösterr. Lehrer-Vereines.“

Drug obrazec že omenjene patentirane Weixlove klopí je bil na ogled postavljen ob priliki deželne konferencije v izložbi učil v Brnu in je izumniku došlo sledeče priznanje:

Gospodu Ivanu Weixl-u, nadučitelju
v

Dev. Mariji v Puščavi.

Obrazec Vaše šolske klopí, ki ste ga v Brnu v izložbi učil postavili na ogled, je vzbudil pri obiskovalcih izložbe, osobito pa pri učiteljih živo zanimivanje, ker ona kljub nje priprostosti terjatvam, ki se s higijeničnega stališča šolske izurjenosti do šolske klopí morajo staviti, v veliki meri zadostuje. Razven plečne naslonjače ima tudi posebno križno naslonjačo in se da zraven svojega stanja za navadni pouk z lehkim in brezšumnim porivom sedeža naprej tudi za pouk v pisanji in risanji in s porivom sedeža nazaj celo za uk v telovadbi sposobno postaviti. Izumba zatvorcev tintnikom je originalna in zelo praktična.

Z ozirom na mnoga predstva, s kojimi se Vaša šolska klop osobito v higijenični zadevi odlikuje, čuti se komité izložbe poljno primoran vpeljavo nje v šole toli-

bolj najgorkeje priporočati, ko je tudi cena (8 gl. 50 kr. za štirisedežno klop) primerno nizka.

Brno, dné 16. vinotoka 1892.

Za komite izložbe,
Theodor Michel,
prvomestnik.

Ob jednom pa se slavnim šolskim oblastvom in p. n. vzdržiteljem šol uljudno naznanja, da dobé, ako hočejo patentirane

Weixlove šolske klopi naročiti, obrazce na ogled.

Slavna uredništva časnikov v kojem koli slovanskem jeziku in koje koli tendence pa so najsrčneje prošena, članek o Weixlovi patentirani šolski klopi v svojih objavah blagovoljno ponatisniti, za kar jim je najgorkejša zahvala.

Ivan Weixl,
nadučitelj v Kamnici pri Mariboru.

Ukazi in odredbe šolskih oblastev.

VII. O pokončevanji škodljivih mrčesov.

Visoki deželni odbor kranjski je razposlal nastopno

Št. 2840. Okrožnico

do slavnih vodstev ljudskih šol.

Sklicuje se na navodilo o pokončevanji škodljivih mrčesov, ki se je poslalo z dopisem 27. prosinca 1890 št. 196, prosi deželni odbor, slavno šolsko vodstvo izvoli

primerno vplivati na šolsko mladino, da se bodo zatirale gosence in druga mrčesja; nadalje da se bode izpolnjeval tudi zakon o varstvu za podeljedelstvo koristnih ptičev. Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani, dné 29. sušca 1893.

Deželni glavar:
Detela.

L i s t e k.

Kronika ptujih šol 1892. leta.

Angleško. Angleško šolstvo je sedaj urejeno na podstavi šolskega zakona od leta 1870. Takrat je bilo prostora v vseh ljudskih šolah za 1,878,584 učencev. 21 let pozneje t. j. leta 1891.—92. je bilo v vseh šolah prostora za 5,628,301 učencev. V sezidanje, razširjenje in v opravo ljudskih šol se je izdalo v poslednjih 20 letih okoli 7,000,000 funtov šterlingov (= 70 mil. gl.) Vse to se je nabralo s prostovoljnimi prispevki posameznih in privatnih društev. Pod državnim nadzorstvom je sedaj 19,508 ljudskih šol, katere so vzdržavane s prostovoljnimi prispevki posameznikov in društev, z občinskimi nakladi in državnimi prispevki. L. 1891. je bilo v vseh ljudskih šolah vpisanih 4,824,625 učencev, a šole je obiskovalo 3,749,956 učencev. V najnovejši dobi se poučuje v nekaterih dekliških šolah (l. 1891. v 1796) kuhanje, pranje in likanje perila, a v nekaterih deških šolah (l. 1891. v 1365) vojaško vežbanje.

Po „Učitelju“ — y.

Šole v Londonu. L. 1892. je bilo v Londonu 413 občnih ljudskih šol, ki so bile podrejene šolskemu svetu (School Board). Na njih poučuje okoli 7000 učiteljev in učiteljic. Prostora je v teh šolah za 436,367 učencev, vpisanih pa jih je bilo 465,000; povprečno jih je hodilo v šolo 362,000. Rezven tega je v Londonu 500 privatnih šol, v katerih je prostora za 256,000 učencev. V te šole je bilo vpisanih 215,000, a povprečno je hodilo 165,000 učencev. Ker pa več tisoč londonskih otrok v šoli niti vpisanih ni, sme se trditi, da je v Londonu $\frac{3}{4}$ milijona za šolo ugodnih otrok.

„Beseda učiteljska“.

Učiteljska plača na Angleškem. Plača angleških učiteljev in učiteljic je sicer zelo različna, vendar je veliko višja, ko pri nas. Najbolje so plačani na verskih šolah, najslabše vendar na katoliških šolah. Najmanjša plača šolskega voditelja je 50 funtov šterlingov, najvišja 300 funtov šterlingov., večina voditeljev pa ima 150—200 funt. šter. Največ učiteljev ima plačo 75—150 funt. šter., so pa tudi učitelji z manjšo plačo ko 50, a tudi z večjo plačo ko 300 funt. šter. Voditeljice šol imajo najmanj 50 do 150 funt. šter., mnoge vendar menj ko 40, a zopet druge več ko 200 funt. šter. Na Angleškem je bilo 1891. l. 12,150 voditeljev, 16,398 voditeljic, 6,144 učiteljev in učiteljic.